

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Магдалена Банчева Александрова, дм

Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн“

при Медицински университет – София

Външен член на научно жури - Заповед 1308/28.04.2026г.

Относно: Публична защита на дисертационен труд на тема „Удовлетвореност от работата при здравните специалисти, работещи в интензивни клиники / отделения в лечебни заведения за болнична помощ“, разработен от докторант Даниела Юлиева Петрова с научни ръководители доц. д-р Пенка Стефанова, дм и проф. Силвия Цветкова, д. кл. пс. - Докторска програма „Управление на здравните грижи“, в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт ; професионално направление: 7. 4. Обществено здраве .

ЛИЧНИ ДАННИ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Даниела Юлиева Петрова е родена през 1969година. През 1988година придобива средно специално образование по специалност „медицинска сестра“, през 1993г завършва полувисше образование по същата специалност. През 2008г в Медицински университет - Плевен придобива специалност по Анестезиология и интензивни грижи. От 2010г. до 2013г. в МУ Плевен се обучава в специалност „Управление на здравните грижи“ степен „бакалавър“ с професионална квалификация ръководител на здравните грижи и преподавател по практика, а от 2013г. до 2014г. – в степен „магистър“ по същата специалност в същия Университет.

Професионалната кариера на Даниела Петрова започва през 1988г. като медицинска сестра във вътрешно отделение на болницата в гр. Гулянци. От 1995г. продължава да работи като медицинска сестра в „УМБАЛ д-р Георги Странски“ - ЕАД гр. Плевен. През 2016г. след конкурс е назначена на длъжност старша медицинска сестра към КАИЛ III-то ОАИЛ в същата болница. През 2025г. започва работа като преподавател в Катедра „Сестрински хирургични грижи“ на Факултет „Здравни грижи“ при Медицински университет Плевен. По време на кариерното си развитие Даниела Петрова непрекъснато повишава квалификацията си с многобройни участия в различни курсове. Притежава удостоверение за

професионално обучение по компютърна грамотност. Професионалист за 2015г. по специалността „медицинска сестра“ на УМБАЛ „д-р Г. Странски“ ЕАД гр. Плевен. Член е на БАПЗГ, Българско онкологично сестринско дружество, БНОДЗ и EUPFA

АКТУАЛНОСТ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Актуалността на дисертационния труд е безспорна, тъй като е в унисон с политика No3 от Националната здравна стратегия (2004 – 2020): „Осигуряване на човешки ресурси в здравеопазването, които да могат да удовлетворят нарастващите настоящи и бъдещи потребности на хората.“ Откривайки факторите на труда, които в най-голяма степен влияят върху удовлетвореността от работата при здравните специалисти, би могло да се постигне подобряване на качеството на медицинската помощ, намаляване на текучеството на персонала в болниците, което ще допринесе за намаляване на дефицита от кадри и повишаване качеството на предлаганите здравни грижи. На фона на специфичността на сектора на здравеопазването и нарастващото внимание, което се отделя на дефицита на здравния персонал, проблемът за проучването на удовлетвореността от работата при здравните специалисти е изключително актуален, тъй като тя се явява ключов фактор за ефективното функциониране на лечебните заведения както от публичния, така и от частния сектор.

Настоящото проучване цели да се обогатят знанията относно факторите на труда, влияещи върху удовлетвореността от работата на здравните специалисти, за да се установят и разберат по-добре техните потребности и по този начин да се оптимизира политиката на болничните заведения с цел задържане на тези дефицитни за България кадри.

СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Структурата и оформянето на дисертационния труд отговарят на съвременните изисквания за научно проучване, с подходящ дизайн и ясно формулирани цел и 5 задачи в обем 226 страници. Използваната литература включва 217 заглавия, от които 139 на латиница. Включени са 4 приложения. Докторантката е усвоила и приложила широк спектър от методи, които са описани много детайлно, така че да могат лесно да бъдат възпроизведени. Дисертационният труд е структуриран в пет стандартни глави: Първа глава – Литературен обзор; Втора глава – Цел, задачи и методология на проучването; Трета глава – Резултати и обсъждане;

Четвърта глава – практико - приложен модел. Методика за установяване на удовлетвореността от работата; Пета глава - Изводи, приноси и препоръки.

В Литературния обзор докторантката отделя специално внимание на понятието „удовлетвореност от работата“, като представя мотивационните теории и теориите за удовлетвореността от работата, представена е характеристика на отделението / клиниката по интензивни грижи като малка социална група. Задълбочено са разгледани факторите, влияещи на удовлетвореността от работата: - фактори свързани с личността; фактори свързани с работата; фактори свързани със средата.

Целта и задачите съответстват на избраната тема.

За да се постигне целта са реализирани следните задачи

1. Проучване и анализ мнението на здравните специалисти, работещи в интензивните отделения, относно удовлетвореността от работата.

2. Направен е сравнителен анализ на факторите на влияние върху удовлетвореността от работата при здравните специалисти от изследваните клиники/отделения в държавните и частни лечебни заведения.

3. Разработен е практико–приложен модел за установяване на степента на удовлетвореност от работата при здравните специалисти, работещи в интензивните отделения.

4. Разработена е научно-обоснована методика за идентифициране на удовлетвореността от работата при здравните специалисти, работещи в интензивните отделения, която да послужи като инструмент за повишаване ефективността на работата на лечебните заведения.

5. Изготвени са препоръки за инициране на здравно - управленски решения за установяване и стимулиране на удовлетвореността от работата при здравните специалисти, работещи в интензивните отделения.

Методиката на изследването включва: обект, предмет, описание на етапите на проучването и използвани методи. Проучването обхваща периода 2022 – 2023 година. По своята същност това е комплексно социално-психологическо изследване. Раздадени и събрани са анкетни карти на здравни специалисти, работещи в интензивни

клиники/отделения в лечебни заведения за болнична помощ от шестте региона на страната.

Изследвани са общо **194** здравни специалисти, работещи в общо 7 здравни заведения: КАИЛ/ОАИЛ на УМБАЛ "Д-р Г. Странски" и УМБАЛ "Света Марина" – гр. Плевен; МБАЛ „Христо Ботев“ - гр. Враца; МБАЛ „Свети Пантелеймон“ - гр. Ямбол ; УМБАЛ „Медика“ - гр. Русе ; УМБАЛ „Проф. Д-р Стоян Киркович“ – АД - гр. Стара Загора и МБАЛ гр. Силистра. Изследването е проведено на няколко етапа:

- **Първи етап** - Проучена е достъпната научна литература и са анализирани факторите (според различни автори), които повлияват удовлетвореността на работата. На базата на анализа е изготвен инструментариумът на проучването.

- **Втори етап** септември 2022 – март 2023 г. е проучено мнението на здравните специалисти, относно удовлетвореността от работата и факторите, които я повлияват, както следва:

- През м. септември 2022 г. – декември 2022 г. е проведено проучване сред 114 здравни специалисти работещи в КАИЛ/ОАИЛ от УМБАЛ "Д-р Г. Странски" – ЕАД и УМБАЛ "Света Марина" – гр. Плевен.

- В периода м. януари – февруари 2023 г. е проучено мнението на здравните специалисти, работещи в КАИЛ/ОАИЛ на МБАЛ „Христо Ботев“ гр. Враца, МБАЛ „Свети Пантелеймон“ гр. Ямбол, МБАЛ гр. Силистра, УМБАЛ „Проф. Д-р Стоян Киркович“ - АД гр. Стара Загора и УМБАЛ „Медика“ гр. Русе.

Анкетните карти са раздадени на участниците след писмено съгласие на директорите на лечебните заведения, съгласувани с Началник клиника/отделение и старшата медицинска сестра и разясняване на респондентите за целта на проучването, анонимния му и доброволен характер (таблица 1).

- През м. февруари – март 2023 г. анкетата бе изпратена по електронен път на здравни специалисти, работещи в КАИЛ/ОАИЛ. Попълването на анкетната карта бе прието като форма на индивидуално съгласие за участие в изследването. Върнати са 53 коректно попълнени анкетни карти. Получените електронни анкети са от здравни специалисти извън описаните лечебни заведения в страната.

- **Трети етап** – извършена е обработка и интерпретация на резултатите.

Представените резултати от направеното проучване и анализа на достъпната литература свързана с понятието „удовлетвореност от работата“ при здравните специалисти и връзката ѝ с различни фактори установяват отсъствие на еднозначно дефиниране на понятието. Това се свързва със сложната структура на понятието и твърде големият брой модели и теории за трудовата удовлетвореност.

ИЗВОДИ

Формулираните изводи и препоръки са аналитично представени.

1. Здравните специалисти, работещи в КАИЛ/ОАИЛ, в по-голямата си част са доста, умерено и напълно удовлетворени от работата. Делът на неудовлетворените и малко удовлетворените е незначителен.

2. При ранжировка на факторите за удовлетвореност, възнаграждението се определя от анкетираните лица като водещ фактор, но резултатите от статистическия анализ не установяват статистически значима зависимост между трудовото възнаграждение и обобщения показател (удовлетвореност от труда), което показва разминаване между субективната оценка и обективно измеримото влияние на фактора.

3. Най-значим фактор за професионалната дейност на здравните специалисти в КАИЛ/ОАИЛ, независимо от вида (УМБАЛ, МБАЛ) и собствеността на лечебното заведение, се явява взаимоотношенията на работното място.

4. Установяват се различия в оценката на благосъстоянието в зависимост от професионалната категория. При лекарите преобладава оценка „по-високо от средното“ и „средно“, а при СЗГ „средно“ и „под средното“.

5. Съществува разлика в нивата на професионалния стрес в зависимост от професионалната категория. СЗГ регистрират по-високи нива на професионален стрес от лекарите.

6. Доказва се връзката между удовлетвореността от работата и вида на лечебното заведение (УМБАЛ; МБАЛ). Работещите в УМБАЛ регистрират по-високи средни нива на удовлетвореност, за разлика от здравните специалисти от МБАЛ.

7. Семейният статус повлиява факторите на работната среда: неотложност на работа, риск за живота на пациентите и професионален стрес. Групата на семейните показват много високи нива на неотложност на работа и определят риска за живота на пациента като много висок. Разведените най-трудно преживяват професионалния стрес.

8. Отношението на ръководителя оказва значимо и положително влияние върху удовлетвореността от работата на проучваните лица, което се демонстрира чрез осигуряване на професионалното развитие, начина на организация на работа и системната обратна връзка.

9. Собствеността на лечебното заведение повлиява по различен начин ранжирането на факторите, свързани с удовлетвореността от работата, което **потвърждава първата хипотеза.**

10. Здравните специалисти с ОКС „бакалавър” регистрират по-високи стойности в средните нива на удовлетвореност от работата и по-ниска степен на отчужденост, в сравнение с анкетираните магистри по медицина и магистрите по УЗГ, но не се установяват статистически различия в степента на удовлетвореност от труда в зависимост от професионалната специалност.

ПРЕПОРЪКИ

Към ръководствата на лечебните заведения

Чрез новоструктурирания въпросник да се проучи актуалното ниво на удовлетвореност по определените по методиката показатели, като се сравни с мнението на служителите, ориентирано към идентификация на силните и слабоактивните фактори, произтичащи от колектива, организацията и ръководството.

Да внедрят подход, основан на системна подкрепа, ефективна обратна връзка и планирано професионално развитие на персонала, като детерминанти за повишаване на удовлетвореността на трудовата дейност.

Авторефератът адекватно отразява основните и съществени моменти от проведеното проучване и анализ на резултатите.

Представени са 6 публикации във връзка с разработения дисертационен труд.

ПРИНОСИ

С теоретичен характер

- За пръв път в България при изследване на удовлетвореността от работата при здравни специалисти се използва стратометричния подход.
- В разработката е използван стратометричния модел за анализ на малката социална група – колектив, конкретно – колектив в интензивните звена и структури в болничната помощ.
- Осъществено е комплексно емпирично изследване на удовлетвореността от работата на здравните специалисти, работещи в КАИЛ/ОАИЛ, разкриващо спецификата на работната среда, в условията на висок риск, интензивност и отговорност.
- Установено е разминаване между субективната оценка за значимостта на заплащането и неговото обективно измеримо влияние върху удовлетвореността от труда и се регистрира неговата ниско номинирана позиция в ранжирането на факторите, независимо от вида и собствеността на лечебното заведение.
- Изведена е йерархията на факторите. Като приоритетни са определени взаимоотношенията на работното място, продължаващото обучение, организацията и съдържанието на работа, моралната удовлетвореност, което обогатява емпиричните данни в областта на управлението на човешките ресурси в здравеопазването.
- Установени се различия в оценката на благосъстоянието и нивата на професионален стрес, в зависимост от професионалната категория и се доказва необходимостта от утвърждаването на използваните инструменти в набора от социално-психологически методи в здравния мениджмънт.

С практико-приложен характер

- Разработена е анкетна карта за установяване на трудовата удовлетвореност, приложена за първоначално събиране на емпирични данни.
- Конструиран е практико-приложен модел на базата на стратометричния подход и е изработена стратометрична методика за неговото систематично прилагане.
- Разработен е нов анкетен инструмент за измерване на нивото на удовлетвореност от труда на здравните специалисти в КАИЛ/ОАИЛ, структуриран на базата на четирите страта от стратометричния подход, който е с висока вътрешна консистентност.
- Установено е значимо положително влияние на управленските практики и отношението на ръководителя върху удовлетвореността от труда и възможността за професионално развитие на здравните специалисти.
- Доказва се нуждата от регулярно мониториране на удовлетвореността от извършвания труд в интензивните звена за лечение, което има пряко отношение към организационния мениджмънт и неговата ефективност.

Заклучение

Заклучението, изводите, препоръките и приносите на дисертационния труд са аналитично и логично изведени от получените резултати представени чрез адекватни научни подходи.

От всичко изложено по-горе имам основание и убедено препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да вземе решение, за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование: 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7. 4. „Обществено здраве“ по докторска програма „Управление на здравните грижи“ на Даниела Юлиева Петрова .

На основание чл.59 от ЗЗЛД

Рецензент:

Проф. Магдалена Александрова, дм

REVIEW

From Prof. Magdalena Bancheva Aleksandrova, PhD

Faculty of Public Health „Prof. Dr. Tzekomir Vodenitcharov, DSc“

Medical University-Sofia

External Member of the Scientific Jury – Order No. 1308/28.04.2026

Subject: Public defense of the doctoral dissertation entitled: “Job Satisfaction among Healthcare Professionals Working in Intensive Care Clinics/Departments in Hospital Healthcare Facilities”, prepared by doctoral candidate Daniela Yulieva Petrova under the supervision of Assoc. Prof. Penka Stefanova, MD, PhD and Prof. Silvia Tsvetkova, PhD in Clinical Psychology.

PERSONAL DATA AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Daniela Yulieva Petrova was born in 1969. In 1988, she earned a vocational diploma in “nursing,” and in 1993, she completed a post-secondary program in the same field. In 2008, at the Medical University of Pleven, she earned a specialization in Anesthesiology and Intensive Care. From 2010 to 2013, she studied at the Medical University of Pleven in the “Health Care Management” program, earning a bachelor’s degree with professional qualifications health care manager and clinical instructor, and from 2013 to 2014, she pursued a master’s degree in the same field at the same university.

Daniela Petrova’s professional career began in 1988 as a nurse in the internal medicine department of the hospital in the town of Gulyantsi. Since 1995, she has continued to work as a nurse at “Dr. Georgi Stranski University Hospital” – EAD in Pleven. In 2016, following a competitive selection process, she was appointed to the position of senior nurse at the Third Intensive Care Unit (ICU) at the same hospital. In 2025, she began working as a lecturer in the Department of Surgical Nursing Care at the Faculty of Health Care at the Medical University

of Pleven. Throughout her career, Daniela Petrova has continuously improved her qualifications by participating in numerous courses. She holds a certificate for professional training in computer literacy. Professional of the year for 2015 in the "Nursing" specialty at the "Dr. G. Stranski" University Hospital EAD in Pleven. She is a member of the Bulgarian Association of Professional Nurses and Midwives (BAPZG), the Bulgarian Oncology Nursing Society, the Bulgarian National Organization of Nurses and Midwives (BNODZ), and EURFA.

RELEVANCE OF THE DISSERTATION

The relevance of this dissertation is indisputable, as it is in line with Policy No. 3 of the National Health Strategy (2004–2020): "Ensuring that human resources in healthcare are capable of meeting the growing current and future needs of the population. By identifying the workplace factors that most significantly influence job satisfaction among healthcare professionals, it would be possible to improve the quality of medical care and reduce staff turnover in hospitals, which will contribute to reducing the workforce shortage and improving the quality of health care provided. Given the specific nature of the health care sector and the growing attention being paid to the shortage of healthcare personnel, the issue of studying job satisfaction among healthcare professionals is extremely relevant, as it is a key factor in the effective functioning of healthcare facilities in both the public and private sectors. This study aims to expand knowledge regarding the workplace factors that influence job satisfaction among healthcare professionals, in order to identify and better understand their needs and thereby optimize hospital policies with the goal of retaining these personnel, who are in short supply in Bulgaria.

STRUCTURE OF THE DISSERTATION

The structure and format of the dissertation meet contemporary requirements for scientific research, with an appropriate design and clearly formulated objectives and five tasks, spanning 226 pages. The bibliography includes 217 titles, 139 of which are in Latin script. Four appendices are included. The doctoral candidate has mastered and applied a wide range of methods, which are described in great detail so that they can be easily replicated. The dissertation is structured into five standard chapters: Chapter One – Literature Review; Chapter Two – Purpose, Objectives, and Methodology of the Study; Chapter Three – Results and Discussion; Chapter Four – Practical Application Model: Methodology for Assessing Job Satisfaction; Chapter Five – Conclusions, Contributions, and Recommendations.

In the literature review, the doctoral candidate pays special attention to the concept of “job satisfaction,” presenting motivational theories and theories of job satisfaction, and characterizing the intensive care unit/clinic as a small social group. The factors influencing job satisfaction are examined in depth: - personality-related factors; work-related factors; environment-related factors.

The objective and tasks correspond to the chosen topic.

To achieve the objective, the following tasks were carried out:

1. A study and analysis of the opinions of healthcare professionals working in intensive care units regarding job satisfaction.
2. A comparative analysis of the factors influencing job satisfaction among healthcare professionals in the clinics/departments studied within public and private healthcare facilities.
3. A practical model has been developed to assess the level of job satisfaction among healthcare professionals working in intensive care units.

4. A scientifically grounded methodology has been developed to identify job satisfaction among healthcare professionals working in intensive care units, which will serve as a tool for improving the operational efficiency of healthcare facilities.
5. Recommendations have been formulated for initiating healthcare management decisions aimed at establishing and promoting job satisfaction among healthcare professionals working in intensive care units.

The research methodology includes: the scope, subject matter, a description of the study phases, and the methods used. The study covers the period from 2022 to 2023. By its nature, this is a comprehensive socio-psychological study. Questionnaires were distributed to and collected from healthcare professionals working in intensive care clinics/units at inpatient healthcare facilities in the country's six regions.

A total of 194 healthcare professionals working in a total of 7 healthcare facilities were surveyed: the Intensive Care Unit (ICU) at the "Dr. G. Stranski" University Hospital and the "Sveta Marina" University Hospital in Pleven; "Hristo Botev" General Hospital in Vratsa; "St. Pantaleon" General Hospital in Yambol; "Medica" University Hospital in Ruse; "Prof. Dr. Stoyan Kirkovich" University Hospital – AD in Stara Zagora; and the General Hospital in Silistra. The study was conducted in several stages:

- First stage - The available scientific literature was reviewed, and the factors (according to various authors) influencing job satisfaction were analyzed. Based on this analysis, the study's questionnaire was developed.

- Second stage - September 2022–March 2023: The opinions of healthcare professionals regarding job satisfaction and the factors influencing it were surveyed as follows:

- From September 2022 to December 2022, a survey was conducted among 114 healthcare professionals working in the Intensive Care Units (ICUs) at the “Dr. G. Stranski” University Hospital – EAD and the “Sveta Marina” University Hospital in Pleven.

- Between January and February 2023, the opinions of healthcare professionals working in the intensive care units (ICUs) at “Hristo Botev” General Hospital in Vratsa, “St. Pantaleon” General Hospital in Yambol, the General Hospital in Silistra, “Prof. Dr. Stoyan Kirkovich” University Hospital – AD in Stara Zagora, and “Medica” University Hospital in Ruse.

The survey forms were distributed to participants after obtaining written consent from the directors of the medical facilities, in consultation with the head of the clinic/department and the head nurse, and after explaining to the respondents the purpose of the study, its anonymous nature, and its voluntary participation (Table 1).

- In February–March 2023, the questionnaire was sent electronically to healthcare professionals working in intensive care units (ICUs). Completing the questionnaire was considered a form of individual consent to participate in the study. A total of 53 correctly completed questionnaires were returned. The electronic questionnaires received were from healthcare professionals outside the described healthcare facilities in the country.

- Stage Three – The results were processed and interpreted. The results presented from the study and the analysis of the available literature on the concept of “job satisfaction” among healthcare professionals and its relationship to various factors reveal the absence of a single, unambiguous definition of the

concept. This is attributed to the complex nature of the concept and the sheer number of models and theories regarding job satisfaction.

CONCLUSIONS

The conclusions and recommendations are presented in an analytical manner.

1. The majority of healthcare professionals working in the Intensive Care Unit (ICU) are quite, moderately, or completely satisfied with their work. The proportion of those who are dissatisfied or somewhat satisfied is negligible.

2. When ranking the factors contributing to job satisfaction, respondents identify compensation as the leading factor; however, the results of the statistical analysis do not establish a statistically significant correlation between compensation and the summary indicator (job satisfaction), indicating a discrepancy between subjective assessment and the objectively measurable impact of the factor.

3. The most significant factor affecting the professional activities of healthcare specialists in intensive care units (ICUs), regardless of the type (University Hospital, General Hospital) and ownership of the healthcare facility, is workplace relationships.

4. Differences in the assessment of well-being are observed depending on occupational category. Among physicians, the "above average" and "average" ratings predominate, while among healthcare support staff, the "average" and "below average" ratings predominate.

5. There is a difference in levels of occupational stress depending on professional category. Healthcare support staff report higher levels of occupational stress than physicians.

6. A correlation has been demonstrated between job satisfaction and the type of healthcare facility (University Hospital; General Hospital). Employees at

University Hospitals report higher average levels of satisfaction, in contrast to healthcare professionals at General Hospitals.

7. Marital status influences workplace factors: urgency of work, risk to patients' lives, and occupational stress. Married individuals report very high levels of work urgency and rate the risk to patients' lives as very high. Divorced individuals have the most difficulty coping with occupational stress.

8. The supervisor's attitude has a significant and positive impact on the job satisfaction of the study participants, as demonstrated through the provision of professional development opportunities, the way work is organized, and systematic feedback.

9. The ownership of the healthcare facility influences the ranking of factors related to job satisfaction in different ways, which confirms the first hypothesis.

10. Healthcare professionals with a bachelor's degree report higher average levels of job satisfaction and a lower degree of alienation compared to the respondents with master's degrees in medicine and master's degrees in ultrasound diagnostics, but no statistically significant differences were found in job satisfaction based on professional specialty.

RECOMMENDATIONS

To the management of healthcare facilities

- Use the newly structured questionnaire to assess the current level of satisfaction based on the indicators defined in the methodology, comparing it with employee feedback aimed at identifying the strengths and weaknesses stemming from the workforce, the organization, and management.
- Implement an approach based on systematic support, effective feedback, and planned professional development for staff as key factors for increasing job satisfaction.

- The abstract adequately reflects the main and essential points of the conducted study and analysis of the results.
- Six publications related to the dissertation are presented.

CONTRIBUTIONS

Theoretical

- This is the first time in Bulgaria that the stratometric approach has been used in a study of job satisfaction among healthcare professionals.
- This study employs the stratometric model to analyze a small social group—specifically, a team working in intensive care units and hospital care facilities.
- A comprehensive empirical study of job satisfaction among healthcare professionals working in the Intensive Care Unit (ICU) was conducted, revealing the specific characteristics of the work environment under conditions of high risk, intensity, and responsibility.
- A discrepancy was found between the subjective assessment of the importance of pay and its objectively measurable impact on job satisfaction, and pay was ranked low among the factors, regardless of the type and ownership of the healthcare facility.
- A hierarchy of factors has been established. Workplace relationships, continuing education, the organization and content of work, and moral satisfaction have been identified as priorities, thereby enriching the empirical data in the field of human resource management in healthcare.
- Differences were identified in the assessment of well-being and levels of occupational stress depending on professional category, and the need to validate the tools used within the set of socio-psychological methods in healthcare management was demonstrated.

With a practical and applied focus

- A questionnaire was developed to assess job satisfaction and was used for the initial collection of empirical data.
- A practical model based on the stratometric approach was constructed, and a stratometric methodology was developed for its systematic application.
- A new survey instrument was developed to measure the level of job satisfaction among healthcare professionals in the Intensive Care Unit (ICU), structured based on the four strata of the stratometric approach, which exhibits high internal consistency.
- A significant positive influence of management practices and the supervisor's attitude on job satisfaction and opportunities for professional development among healthcare professionals has been established.
- The need for regular monitoring of job satisfaction in intensive care units was demonstrated, as this is directly related to organizational management and its effectiveness.

Conclusion

The conclusion, findings, recommendations, and contributions of this dissertation are analytically and logically derived from the results obtained and presented using appropriate scientific approaches

Based on everything set forth above, I have good reason to strongly recommend that the members of the esteemed academic jury decide to award the educational and scientific degree of "Doctor" in the field of higher education: 7. "Health Care and Sports," professional area 7.4. "Public Health" under the doctoral program "Health Care" to Daniela Yulieva Petrova .

На основание чл.59 от ЗЗЛД

Reviewer:

Prof. Magdalena Alexandrova, Ph.D.

